

ВАРНЕНСКИ

КОРЕНЯКЪ

Органъ на Културно-просветното Икономическо Дружество „Варненски Кореняк“

Броя
3 лв.Год. абонаментъ 25 лв.
Излиза ежесечно.Редакция и администрация въ клуба
— Варна, ул. „6 Септемврий“ № 23.Обявления се приематъ
по споразумение.Броя
3 лв.

Къмъ съзнание.

Отъ наблюденията, които непосредствено имамъ отъ нашите варненци — коренни жители, дойдохъ до едно нетолкова приятно заключение, въ смисълъ, че болшинството отъ нашите варненци, не съзнаха грамадната полза, материална и морална, която даде и продължава да дава нашето д-во на своите си членове и на другите варненци и варненски граждани, а особено на нашия роденъ градъ.

Трѣбва да сме закоравили партизани или голѣми егоисти и слѣпци за да не можемъ да направимъ разлика и да не видимъ очебителната полза на д-во „Варнен. Кореняк“ сега при съществуването на д-вото и преди основаването на сжщото.

Имали нужда да изброявамъ тукъ ползите, които е дало и продължава да дава д-вото ни на нашите организирани и неорганизиранни варненци или пъкъ да търсимъ, какво е било положението на варненеца преди основаване на д-вото и сега?

Азъ мисля, че всеки съзнава теленъ варненецъ, който се намира далечъ отъ партизански-те страсти и свои лични егоистични домогвания, много ясно вижда, че д-вото отъ основаването до сега, въпреки голѣмитъ кризи, които прекара, въпреки организационния му периодъ, въпреки стремлението на известни среди да му сложатъ кръстъ, то неуморимо работи и подпомага своите си членове, било чрезъ помощи, било чрезъ посмъртната си каса, било чрезъ намиране работна на безработни, било чрезъ беседи, чрезъ вестника си и чрезъ своите си избраници въ общ. съветъ; Анализирайте тая дѣйностъ, драги варненци, и Вие ще констатирайте неупоримата благородна роля, играна отъ д-вото ни отъ основаването му до днесъ и целта на неговото съществуване.

Не е ли помагало и продължава да помага съ материални средства бедните варненски кореняци? Не е ли посмъртната каса, която е раздала надъ 100,000 лева на наследниците на починали свои членове, и другъ пътъ съмъ казалъ, подчертавамъ и сега, че починалъ членъ на д-вото, беднякъ, безъ абсолютно никакви средства, вдовицата му се чуди отъ къ-

де ще намери нужните разходи за погребение на своя съпругъ — ето се явява д-вото въ тоя критиченъ моментъ и внася необходимите суми за погребението и по този начинъ облекчава скръбта на нещастната съпруга.

Не е ли настанило на работна сума свои членове, които въ тия стопански и икономически сътресения, въпросъ е дали биха могли да намерятъ безъ помощта на д-вото ни препитание? Чрезъ своите си беседи и вестника — не вдъхва ли онай благородна струя, която морално въздига индивида до истинския човѣкъ и съ това облагородява душата?

Не просвѣщава ли чрезъ своите си съвети било устни, било писмени — своите си членове и не ги ли упѣтва къмъ едно системно развитие на техния мораленъ животъ.

Чрезъ своите си представители въ общината, не помагали безрезервно членове и не членове на д-вото „Варнен. Кореняк“ жители, които сж свързани съ общинския ни домъ?

И най-после не е ли една грамадна морална полза да имаме представители въ общ. съветъ. Представляващи надпартийните разбирания на варненското гражданство?

Тогава, щомъ е така, какво възражение можете да дадете Вие — Варнен. кореняци, които страните още отъ редовете на д-вото ни, които отъ далечъ само критикувате или пъкъ се намирате подъ влиянието на фанатизирани партизани и не се осмелявате явно да се редите подъ неговото свещенно знаме? Логично възражение не можете да дадете, нито пъкъ съчиста съвестъ да винитъ д-вото ни, освенъ, ако вашите лични егоистични интереси или Вашите партизански цѣли, наложатъ да направите това.

Какво е било положението на Варнен. Коренякъ преди основаването на д-вото — отъ всички ни се знае, екромния Варненецъ, честния коренякъ, разединенъ, безъ никаква сериозна упора, се продаваше на случайния, за да бѣде немилостиво използванъ и безъ абсолютно никакво достоинство — протягаше просителна ръка за помощъ; ужасни примери имаме за това и още по ужасно е,

Изъ дружественъ животъ

Състоялото се на 27 тогоя салона на „XX вѣкъ“ извъпречно общо дружественно събрание, слѣдъ изслушване изложението на настоятелството по дейността на общинския ни съвѣтникъ г. Пантелей Парасковъ и обясненията на последния — счете въпроса за изчерпанъ и въ интереса на дружеството се постигна пълно помирение.

Настоятелството е взело присърдце инициативата: а) за повдигане лозарството въ Варна, б) намиране начинъ за облекчение положението на истинските лозари — варненци и в) подобрене пѣтища, чешми и падарски колиби изъ лозята.

Съ встъпване 4-а година на дружественъ животъ, вѣстникъ сж мѣрки да бѣде застъпено и лозарството, материалъ който интересува повече отъ нашите членове.

Въ идния брой на вѣстника ще бѣде поместенъ портрета на покойния Михаилъ Колони, бившъ и многозаслужилъ на гр. Варна кметъ, който вземахме отъ историята на гр. Сливенъ, където и тамъ е оставилъ добри спомени.

че известна срѣда варненци, продължаватъ този фаталенъ пътъ, до като бѣдатъ най-по-сле изправени на просѣлка тояга.

Опомнете се Варненци, елате въ редовете на д-вото ни, бѣдете му искрени членове, отърсете се отъ вашите лични егоистични стремежи, заклейте се грубата партизанщина въ общ. Ви домъ, елате чистосърдечно при вашите коренни съграждани, за да можемъ вкупомъ съединени, като гранатна скала да защитимъ предъ общата опасностъ интересите на родния ни градъ.

Това налага вашиятъ интересъ, Вашата честъ, това трѣбва да бѣде идеала на варненеца.

II. В.

Варненеца — коренякъ всѣкога милѣе за другарите си — съвърстници и братско съчувствие срѣща само между тяхъ.

Първомайски
улични впечатления.

Който е ималъ щастието, като мене, да се намѣри на 1-й май, между 8 и 9 часа сутринъ на „Мусалата“, сигуръ трѣбва да е билъ трогнатъ отъ милата и величествената, сжщевременно, картина, що е представлявала дефилирането на учениците и ученичките отъ мѣстните училища, прогимназии и Гимназия, които, въ строенъ редъ и жизнерадостни и бодри, пристѣпваха напредъ подъ звуковете на своите оркестри, отивайки на излетъ, по случай тържествата на природата!

Всички, случили се на това мѣсто, съ умиление сж гледали минаващите предъ очите имъ ученици и ученички, защото всички — увѣренъ съмъ въ това — трѣбва да сж си спомняли, като мене, своите млади години, когато, сжщо така здрави и весели, сж отивали да отпразднуватъ въ околностите на града празника на 1 май. А пъкъ азъ още повече, мисля, имамъ право да бѣда трогнатъ отъ тая толкова хубава картина на младостта, като си спомнямъ за ония години, когато като ученикъ, а отпосле и като учител, съмъ вземалъ участие въ подобни излети. И като че, въ тоя моментъ, бѣше се произвела една духовна и душевна между тая младежъ и мене свръзка... И азъ мислено се пренесохъ въ ония времена, когато старите спартанци, играйки всички, стари, млади и деца на хоро, пѣли: Старите, съ радостенъ задоволенъ, но и меланхоличенъ тонъ: „И ние нѣкога сме били славни юнаци, а юнаците, съ истинска гордостъ, но и скромна самоувѣреностъ: „А пъкъ сега ние сме такива, па ако шешъ опитай ни“; и децата най-после, съ наивносамохвалство, и много обещаващо съревнование: „а ние ще бѣдемъ много подобри“!

Но не само това. Въ другъ редъ мисли, това дефилиране на учениците и ученичките не бѣше ли, споредъ мене поне, единъ видъ тихо и скромно, но енергично манифестиране противъ ония заблудени, за жалостъ, тѣхни братя, сестри, роднини и пр., които избрали сжщия денъ — 1 май, за да докажатъ своята ненавистъ, своята омраза противъ онай частъ отъ обществото, която тѣ прези-

Д-ръ Конст. Караджовъ
лѣкаръ — гр. Варна.

Хигиена на страдащите отъ стомахъ.

Нека се не лъжатъ страдащите отъ стомахъ или тъй наречените още *диспептици*, че ще могатъ се излѣкува само чрезъ лѣкарства. Тѣ именно иматъ, преди всичко, нужда да се съобразяватъ съ известни правила на хигиената, най-малкото нарушение на които може да има извънредно лоши, за да не кажа непоправими, последствия не само върху самата имъ болестъ, но и върху общото имъ здраве.

Разстройството на стомаха се отразява върху цѣлия организмъ, върху повечето отъ функциите на органите сѣщо така, както и самиятъ стомахъ претърпява противодействието на всѣкакво тѣлесно страдание, на всѣкаква тѣлесна болестъ, на всѣкаква физическа, морална или интелектуална умора, на полови и всѣкакви други злоупотрѣбления, на една лоша въобще хигиена. . . Ето защо диспептиците сѣ длъжни да се подлагатъ на едно строго спазване известни хигиенични правила, които, на пръвъ погледъ, нѣматъ, може би, нищо общо съ стомаха, но сѣ, въ сжщностъ, отъ естество да унищожатъ всички резултати, толкова на най-добрия хранителенъ режимъ, колкото и на най-чудесните лѣкарства на свѣта! Повечето отъ тия правила намиратъ своето приложение у всички безъ разлика диспептици за известни, обаче, между тѣхъ групи трѣбва да се установи едно раздѣление споредъ това, дали тѣ принадлежатъ къмъ категорията на „Слабитѣ“ или къмъ оная на „Силнитѣ“. Споредъ професора Sigaud,

тѣсно наричатъ буржуа и на която главната, за да не кажа единствената, вина е, че, въ тая лотария, що представлява днешниятъ общественъ строй, имали сѣ щастието да получатъ добрия номеръ и да имъ се паднатъ добри печалби. Не бѣше ли то, казвамъ азъ, единъ видъ безшумно, но импозантно манифестирана, какво не чрезъ викове, раздори и крамоли, а чрезъ задруженъ и смисленъ трудъ, истинско просвѣщаване, взаимна и искрена любовъ и съзнание ще се създаде ерата на равенството, презъ която нѣма да има вече буржоа и пролетари, богати и бедни, силни и слаби, нѣма да има омраза, преследвачи и преследвани, и ще настѣпи ерата на братството, презъ която ще има побратимяване на народитѣ, общъ миръ, ще има обичъ, солидарностъ и благоденствие, всичко въобще, онова, за което ние всички, мало и голѣмо, копнѣемъ и жадуваме отъ деня на ражданието и до самата ни смъртъ.

Ето какво значение още, споредъ мене, имаше туй тихо, скромно, непринудено, тъй да кажа, дефилиране на ученицитѣ и ученичките, отъ най-голѣмитѣ и до най-малките, които тъй бодро, здраво и самосъзнателно днесъ, съ своитѣ учители начело, сѣ крачели подиръ своя оркестъръ, като извиквали сълзи на радостъ въ очитѣ и избликъ на ентузиазъмъ въ сърдцето на хората, зрители на такава хубаво зрелище!

Вървете, мили юноши и деца вървете по пѣтя на напредъка и мира! Бъдащото е наше! Нашата и вашата сждба е въ ваши ръце!

първитѣ сѣ „високитѣ, слабитѣ“, вторитѣ сѣ „пълнитѣ или мускулеститѣ“.

Редовността на храненето е едно важно и за единитѣ, и за другитѣ хигиенично правило. *Почивката следъ яденето сѣщо*. Нито първитѣ, нито вторитѣ не би могли, напирѣмъ, да седнатъ предъ писалищната си маса веднага следъ ставането отъ трапезата, когато стомахътъ имъ е пъленъ, безъ да почувствуватъ, въ известен моментъ следъ обѣдъ, нѣкакво неразположение. Сѣщо, нито слабитѣ жени, съ отпуснатъ коремъ, нито пъкъ пълнитѣ или набити жени, но диспептични, и единитѣ и другитѣ, не би могли ненаказано да започватъ своя шефъ веднага следъ ядене. Наведеното, въ тоя случай, положение на тѣлото притиска горната частъ на корема между долната частъ на гръдния кошъ и горната частъ на бедрата, особено когато краката почиватъ върху нѣкое столче, и пречи много на механическата работа на смилането. Обаче, до като Слабитѣ би трѣбвало да си полегнатъ подиръ ядене презъ едно толкова по дълго време, колкото по-лоша е тѣхната коремна статика, равновесие, у Силнитѣ, напротивъ, лѣгането, веднага следъ ставане отъ масата, предизвиква често приливъ на кръвта къмъ главата; за това тѣ ще трѣбва да си останатъ просто седнали, съ наведена малко на назадъ горната частъ на тѣлото; даже, за нѣкои отъ тѣхъ, една *бавна*, около половинъ часъ, разходка била много полезна.

Тѣлеснитѣ упражнения, извънъ и далече отъ часоветѣ на храненето сѣ полезни за Силнитѣ, които иматъ физическа енергия за харчене и отпадъци на организма за изгаряне; за Слабитѣ, напротивъ, ще се позволява това до минимална му доза, защото, у тѣхъ, една дълговременна почивка предизвика успокояването на нервната система, спомага на изправването на стомаха, намалява органическото изхажване, а следователно, способствува за увеличението на тежестта, като, покрай другото, послужва за закрепването на коремнитѣ органи и за поправянето отчасти-поне, тѣхното изпадане.

Живнѣто на чистъ въздухъ е твърде полезно за Силнитѣ. *Полуседалищниятъ животъ и интелектуалнитѣ занятия* сѣщо сѣ полезни за слабитѣ; това, обаче, не значи, че единъ слабъ и нервнъ диспептикъ би могълъ да работи умствено десетъ часа на день, защото това би било една еднакво лоша, както и вървенето на десетъ километра, преумора.

Количеството на храната не ще бжде винаги съразмѣрно съ тежестта на тѣлото или снагата. Слабитѣ — високи хора обикновено сѣ изтощени, лесно се вълнуватъ, та иматъ нужда да си възстановяватъ загубитѣ; отъ друга страна, стомашната имъ мускулатура, разслабена, (или, по-рѣдко, ту свивана, ту отпускана до прекаленостъ) има по-голѣма нужда отъ силна храна: месо, риба, тѣстена храна, оризъ, яйца, печени овошки, отколкото отъ обемиста, но не сжществена храна, като: постни чорби, пюре, млѣко и пр. *Пиенето*, презъ време на яденето, ще се ограничава до минимумъ: половина или цѣла чаша; на гладно сърдце, сутринъ, или, най-малко, единъ часъ преди ядене ще се пие една пълна чаша вода или нѣкоя хладка инфузия. Силнитѣ ще могатъ да пиятъ повече презъ време на яденето. А тъй като стомахътъ имъ рѣдко пѣти е разширенъ и отслабналъ, то тѣ ще могатъ да отбѣгватъ режима на полусухоежбината на другата категория.

Дневнитѣ занятия, съответни съ професията на всѣкого, трѣбва да могатъ да се извършватъ ту на крака, ту седишкомъ. Това се отнася особено за женитѣ отъ средната или работническата класа, които взематъ живо участие въ домашния животъ; много работи, изпълнявани често на крака, могатъ да се извършватъ сѣщо тъй добре и седишкомъ. Много жени, станали въ 6 часа сутринъта, стоятъ до часа на сѣдането на масата, за да не кажа цѣль день, на крака; това е една извънредно голѣма умора и едно

печално условие при лѣкуването коремното разстройство, отъ което страдатъ повечето отъ тѣхъ. — Диспептичните чиновници ще сторятъ добре, ако, на излизане отъ канцелариитѣ си, направятъ една разходка, вмѣсто да се тикатъ по кафенетата, клубовѣтѣ и пр. Силнитѣ ще иматъ голѣма полза, ако се занимаватъ съ нѣкои по-деятелни спортове, като возене на колело, гребене на лодка, фехтовка и пр. Амбициознитѣ родители не трѣбва да пресилватъ умствено децата си, защото, съ това, показватъ една излишна, да не кажа вредна, къмъ децата сиревностъ. Сѣщо, по отношение вечернитѣ имъ занятия, не е препоръчително да се заставятъ тѣ да почватъ ученето, а особено написването домашнитѣ си упражнения или решаването задачитѣ си, веднага следъ вечеря, понѣкога и върху не съвсемъ вдигната или прибрана маса, защото, съ това, както говорихъ и по-горе, тѣ ги подлагатъ на едно неблагоприятно за смилането на храната условие; най-добре е, щото тѣ да се приучватъ да работятъ сутринъта, следъ една добра нощна почивка. Предпочително е да се лѣга малко следъ ядене (нѣщо, което, въпреки всичко, казано противъ него, е по-добро за всички въобще диспептици) и да се става сутринъ рано въ 6 часа, нежели да се лѣга късно, въ 11 часа вечеръта, и да се става сѣщо късно сутринъта, къмъ 7¹/₂ часа. Сутрешната работа е несправено по-полезна, защото мозъкътъ сутринъ е по-възприемчивъ къмъ учението.

Следобедна закуска. Тѣй като всички здрави хора, които закусватъ въ 8 ч. сутринъта или по рано, и то най-често съ малко млѣко или млѣчно кафе и хлѣбъ, или пъкъ и сѣ едно просто кафе или чай, лесно минаватъ безъ храна до обѣдъ; тъй като, отъ друга страна, тая закуска едва въ 3 или 3¹/₂ часа напуска стомаха, за да мине въ червата, то всѣки, върваме, ще приеме, безъ всѣкакво противоречие, че единъ обѣдъ, съставенъ отъ месо, зеленчуци, сирене, десертъ, хлѣбъ, не ще може у единъ *нормаленъ* човѣкъ да мине въ червата въ по-малко отъ 5 — 6 часа време. За това той нѣма да има никакво основание да яде пакъ въ 4 часа подиръ обѣдъ. А *още повече* като се знае, че едно мжчосмилаемо ядене ще употреби по-дълго време, за да премине въ червата, та стомахътъ едва ли ще бжде празенъ за вечеръта. Ето защо ония, които се хранятъ въ 4 ч. сл. обѣдъ, принуждаватъ стомаха си да работи непрекъснато отъ обѣдъ до 1 — 2 ч. сутринъта. А пъкъ всѣки, мислимъ разбира, че не съ увеличаване работата на единъ не до тамъ здравъ органъ може да се излѣкува той. А и изобщо, и у здравитѣ хора, тая следобедна закуска трѣбва да се разрешава най-рано къмъ 5 ч. вечеръта, и то само, когато има единъ голѣмъ интервалъ между обѣда и вечеръта, 8 — 9 часа.

Тютюнитѣ може да бжде разрешенъ на пушачитѣ, но съвсемъ умерено, у хипохлоридрицитѣ (страдащи отъ недостатъкъ на солна киселина въ стомаха) и хипостеницитѣ (слаби стомаси), тъй като никотинътъ има възбудоотлѣчителни свойства за стомаха и червата. За хиперхлоридрицитѣ (страдащи отъ излишъкъ на солна киселина въ стомаха) и възбуденитѣ диспептици тютюнътъ трѣбва да бжде съвършено забраненъ.

Чаятъ и кафето трѣбва да се не употребяватъ отъ хиперхлоридрицитѣ, поради тѣхнитѣ отлѣчителни и нервозъбудителни свойства. Сиропитѣ, десертитѣ, сладкишитѣ и сладкиитѣ питиета въобще зле се понасятъ отъ диспептицитѣ, освенъ ако бждатъ разреждени съ много вода. За *алкохолнитѣ питиета* мислимъ, че е излишно да се говори, защото тѣ трѣбва да не сжществуватъ за диспептицитѣ; знайно е вече, колко сѣ тѣ вредни за здравитѣ хора, камо ли за болнитѣ.

Водата и питиетата въобще. Ето какво трѣбва да се помни за тѣхъ: 1) Колкото по-малко течности се употребяватъ презъ време на ядене,

толкова по-лесно става изправването на стомаха; 2) Студенитѣ питиета увеличаватъ отлѣчването на солната киселина; 3) Топлитѣ питиета намаляватъ това отлѣчване; не трѣбва, обаче, да бждатъ тѣ много топли, защото горещитѣ питиета могатъ да наранятъ лигавата ципа на стомаха или да увеличатъ болкитѣ.

За половитѣ отношения трѣбва да се знае, че съвокуплението веднага следъ ядене е не само вредно, но и опасно, поради силния приливъ на кръвта въ мозъка и поради общото разтресение на нервната система, което влияе на смилането понѣкога до тамъ, че го спира веднага. По отношение *честотата* на половитѣ сношения, трѣбва да се запомни, че тѣ трѣбва да бждатъ въобще разреждени, особено за нервнитѣ хора, безсъннитѣ, изтощенитѣ диспептици, а най-вече за старитѣ.

Забавляващитѣ диспептицитѣ хора сѣщо иматъ своето влияние: най-добриятъ хранителенъ режимъ и най-целесобразното лѣчение ще бждатъ отъ минимална полза за диспептика, живущъ съ упорита жена или диспептичка, живуща съ капризенъ мжжъ. Тогава налага се една промѣна на срѣдата: отбѣгване домашнитѣ неприятности, бани, споредъ съветитѣ на лѣкаря. Но не трѣбва пъкъ да се злоупотрѣблява съ това, та, подъ предлогъ на почивка, диспептикътъ да се търкала ежедневно и ежевечерно изъ театри кина, казина, кафенета и пр., защото това докарва една неврастенична диспепсия, дължима на изморяването на болния, който не си спи достатъчно и възбужда извъннѣрно много своитѣ нервни клетки.

Уединението е лошъ съветникъ въобще, а най-много за страдащите отъ стомахъ, понеже тѣ, сами, мислятъ постоянно за своето страдание, очакватъ въ опредѣленъ часъ презъ деня или нощта нѣкакво страдание, постоянно сѣ обвзети отъ страхъ за запекъ и пр. и пр. Особено лошо е да се храни диспептикътъ самъ: яде бърже, понеже нѣма съ кого да приказва; опитва се да чеге при ядене — нѣщо много лошо за стомаха, който почва да смилва; завива мислено здравитѣ си приятели, сравнявайки своя животъ съ тѣхния, който имъ позволява толкова хубави, споредъ него, работи, като: десертъ, вина, кафета и пр. — нѣщо, пораждаше песимизма у нашия болникъ.

Да задължаваме, прочее, диспептика да излиза, да чувствува живота около себе си, да се намѣсва въ текущитѣ на сжществуването проявления, значи да му погрѣшваме да съсрѣдоточава въ себе си и да засилва болестта си чрезъ навика да мисли постоянно за болния си стомахъ.

Природната красота на Варна възхищава, очарова и лѣкува чужденцитѣ, а трудолюбието и честността на Варненеца буди чувство на уважение.

Д-ръ КОНСТ. КАРАДЖОВЪ
Лѣкаръ по
ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ,
АКУШЕРСТВО — ГИНЕКОЛОГИЯ.

Приема всѣки день,
преди и подиръ обѣдъ,
въ дома си ул. „Успенска“ № 2,
срещу 1-я полицейски участъкъ.

Беднитѣ безплатно.
Работницитѣ съ работнишки
книжки.

Печатница „Просвѣщение“ — Варна
Поръчка № 418.

Могат ли новите лозя да се отгледват без колове?

Една от главните прѣчки, които замедляват възобновяването на лозята и кара лозарите сериозно да се замислят върху този въпрос, сж коловетѣ и въобще материала за подпорка на лозята. Свикналъ нашия лозаръ, съ старото лозарство, да си отгледва лозята безъ колове и да се радва на добъръ приходъ, той не може лесно да се помири съ положението си, като си помисли, че по-край другата работа новите лозя трѣбва да се отгледват на колове, които често пѣти струватъ толкова, колкото и самите лози, при това още не се намиратъ лесно и на всѣкъде. Това много озадачава лозаря и мнозина не се рѣшаватъ да правятъ нови лозя или да разширяватъ направените такива по простата причина, че не ще могатъ да си набавятъ колове, а да се твърди, че новите лозя ще се отгледватъ безъ колове, би значило да поддържае абсурдността. При това още, като се има предъ видъ, че дървата за гориво и пр. все повече и повече се търсятъ, а горитѣ се свършватъ, то може да се помисли, че ще дойде день, когато не ще могатъ да си набавятъ лозаритѣ колове, за лозята и би се казало че ще се тури край на новото лозарство. Така разсъждава болшинството отъ нашитѣ лозари и тѣ се страхуватъ отъ новото лозарство, вследствие на което и по много други причини бѣ настъпило криза въ новото ни лозарство. Това, погледнато повърхностно, изглежда да е вѣрно, макаръ и по-предположение, но здравия разумъ не го допуска, защото нуждата измамѣва срѣдствата. Сега, до като имаме още девственни гори, не можемъ да се оплакваме, че нѣма отъ где да си набавимъ колове, но злото е, че ние нѣмаме добри съобщения още на всѣкъде и превозни срѣдства и затова набавката на коловетѣ застрашава лозаритѣ.

Лозята принадлежи къмъ пѣлзачитѣ растения и природата е надарила съ такива органи (мустацитѣ), съ които се хваща (свързва) до допирашитѣ се предмети и растения и расте заедно съ тѣхъ нагоре. Съ увивателнитѣ си органи (мустацитѣ) лозята толкова яко се свързва въ допирающитѣ се предмети, че вѣтъра никога не може да я откъсне отъ тѣхъ, даже и човѣкъ, ако не ги изрѣже. Начина да се отгледватъ лозята въ насъ безъ подпорка е вече отживѣлъ и лозаря трѣбва да се прости съ него, както и съ старото лозарство, до като съществува *филлоксерата*. Мнозина лозари мислятъ, че следъ година-две ще започнатъ да си отгледватъ новите лозя безъ подпорки (колове), но това тѣ нѣма да направятъ, едно че е естеството на лозарството нѣма да го позволи, по причина, че за новите лозя, като се харчатъ повече пари, ще се изисква и повече приходъ отъ тѣхъ, който безъ подпорка е съмнително дали ще може да се получава, което се потвърждава отъ самата практика. Отъ друга страна лозитѣ, които се отгледватъ на колове, не сж изложени на такава опасност, както безъ колове да се повреждатъ и отъ най-слабиятъ градъ; не се засѣчатъ, гроздето имъ не гние толкова много; узрѣва по-добре, не се напада толкова много отъ глѣбнитѣ болести (манитѣ); запазватъ се отъ ранитѣ есенни и отъ къснитѣ пролѣтни слани. Презъ есенята, когато падне слана рано, като сж издигнати лозитѣ на колове не се осланяватъ, а презъ пролѣтѣта коловетѣ, като лоши проводници на топлината, презъ нощта бавно я изпусчатъ, вследствие на което въздуха не може да се охлажда толкова, колкото безъ тѣхъ (коловетѣ) и не пада слана*. Освенъ това лозитѣ, които се отгледватъ на колове, могатъ да се режатъ нѣкои сортови само на плодни прѣчки (високо) и

да се извлече по-голямъ приходъ отъ лозята, когато това безъ колове е невъзможно. Ето защо, лозаря веднѣжъ за винаги трѣбва да забрави мисълта, че новите лозя ще могатъ да се отгледватъ безъ подпорка и да подири срѣдства да си набави колове съ време и се улѣсни съ набавянето имъ веднѣжъ за винаги, ** като не се забравя, че кършенето, което се практикуваше въ старото лозарство и лозаритѣ мислятъ, че то може да замѣни коловетѣ, е една варварска операция, която въ новото лозарство не бива да се извършва по никакъвъ начинъ, както се извършваше при старото лозарство.

Набавяне на коловетѣ.

За подпорка на лозята се употребяватъ, освенъ колове, още и морска трѣста, тѣлъ желѣзни колове и особентъ начинъ на отгледване лозята и то само въ южнитѣ страни, при срѣднитѣ форми, у насъ, поради сѣжпостъта на желѣзото и други причини, още за много години ще останатъ като естественъ материалъ за подпорка на лозята дървенитѣ колове и тѣлѣта, но и съ нея безъ колове се не може; затова всѣкой лозаръ, преди или като започне съ новото лозарство, трѣбва да се снабди съ източникъ отъ където да си набавя колове. Источникитѣ за набавка на колове сж естественитѣ и изкуствени гори. Ако си има лозаря гора, отъ гдѣто да си набавя колове, той нѣма какво да прави друго, освенъ да си сади лозя и си приготвя колове, отъ гората постепенно. Ако нѣма гора, каквото е болшинството на нашитѣ лозари, какво ще прави?

Има частни мѣста, които прекрасно могатъ да се обрѣнатъ въ изкуствени акациевы гори, отъ които лозаритѣ ще си набавятъ колове, толкова по-вече, че акациевото дърво не гние бързо, както ще видимъ по после, освенъ това съ акациевитѣ гори ще се увеличи дохода отъ пчеларството и отъ земята, защото акациевото дърво бързо расте и че единъ декаръ земя посадена съ акации ще дава всѣки 4—5 години най-малко по 1000 и повече колове, на които стойността имъ е отъ 100 до 150 лева или отъ декаръ по 25—30 лева годишно, безъ да е полагалъ лозаря особени грижи и трудъ за отгледване дръвчетѣ. При това още прихода отъ изкуственитѣ гори не се застрашава отъ нищо, както при другитѣ културни растения.

За постигане горното, лозаря си опредѣля мѣсто за засѣяване или засаждане съ гора, като гледа да бже по-близо до лозето му, било старо лозище или друго мѣсто. При избиране и опредѣляване мѣсто за акациева гора трѣбва да се има предвидъ, че единъ декаръ акациева гора въ начало (първото сечение) му дава колове за 3—4 декара лозе, а отъ последнитѣ сечения може да даде двойно и и тройно повече колове, особено ако сеченето на гората става по рѣдко (на по-голямъ турносъ). Тукъ турносъ се опредѣля отъ прегниването на коловетѣ въ лозето, затова той бива 6 годишенъ, 9 или 12 годишенъ. Като се знае, това лесно ще можемъ да опредѣлимъ колко декара трѣбва да посадимъ съ гора, споредъ количеството на лозитѣ въ новитѣ си лозя, които имаме или ще правимъ, като се смѣта въ декаръ отъ 500 до 1000 лози. Когато се избира и опредѣля мѣсто за посѣяване съ гора, добре е да се предпочитатъ по-силнитѣ мѣста, за да расте гората по-силно и стига по-скоро, но при нѣмание на такива мѣста или такива мѣста се цѣнятъ много, се избира каквото и да е мѣсто, като се избѣгватъ влажнитѣ и чисто варовититѣ почви, на които акацията жълтѣе, на всички други почви рас-

те сравнително добре. Избраното мѣсто се преорава единъ два пѣти презъ есенята и се оставя да стои така до пролѣтъ.

Презъ зимата се събиратъ семетата отъ акациитѣ или още презъ есенята. Събранитѣ чушки (шушулки) отъ акациевитѣ дървета се очушковаатъ съ рѣце, а семената се събиратъ въ торбички и се поставятъ въ провѣтрива стая. Ако не можемъ си събра семетата сами, то се купува (1 килограмъ се продава отъ 1 до 2 лева) За посѣяване на 1 декаръ мѣсто отива отъ 2—4 килограма семе.

На пролѣтъ, като се постопли земята — презъ мартъ, мѣстото се изорава още единъ пѣтъ и семето се посѣва както се сѣе кукуруза или фасула въ редове на разстояние единъ метъръ единъ отъ другъ а така сжщо и между гнѣздата да има 1 метъръ разстояние, като предварително се натопява семето въ хладка салунена вода да стои 24 часа, но и безъ това може. Посѣтитѣ така семена изникватъ и презъ лѣтото се грижливо пѣвятъ, окопаватъ и пазятъ отъ добитѣкѣ. На втората година се извършватъ сжщитѣ работи около дръвчетата, както презъ първото лѣто и се изкастрятъ. Сжщото нещо се повтаря и презъ третата година, като се почистватъ счупенитѣ дръвчета и клончета отъ вѣтъра. Презъ 4 години, ако се има възможностъ, добре е да се окопаватъ, ако ли не, дръвчетата сж само подкастрятъ и почистватъ и пазятъ отъ добитѣкѣ. Презъ останалитѣ години грижитъ около дръвчетата или за младата гора сж само въ почистване счупенитѣ и подкастриване на нѣкои.

Вмѣсто да се сѣе семето направо на постоянното мѣсто, може да се посѣе въ семенилище, гдето се отгледватъ първата година младитѣ фиданки, а на втората година се разсаждатъ въ разсадникъ или се посаждатъ на постоянното мѣсто. Първия начинъ е за предпочитание за въ по-силнитѣ мѣста.

Въ семенилището семето се сѣе въ леги широки отъ 1'20 до 1'40 м. и дълги произволно. Въ лѣхитѣ се правятъ браздички на разстояние една отъ друга на 20—30 см. и дълбоки отъ 10 см. и въ тѣхъ се посѣва семето, като се гледа отъ една семка до друга да има 6—8 см. Посѣто така, семето се зарива съ рѣчка прѣстъ и се оставя. Следъ 2—6 седмици, споредъ времето, семето изниква и първата грижа е да се разредятъ (пикиратъ) младитѣ фиданки, ако сж изникнали много гжсто, като се гледа да остане между фиданчетата по 6—8 см. Младитѣ фиданчета, които се изваждатъ за разреждане, се посаждатъ въ нови леги и се поливатъ веднага.

Презъ лѣтото младитѣ фиданки въ семенилището се плевятъ, окопаватъ и поливатъ, колкото пѣти стане нужда.

Въ началото на втората година (презъ м. февруари или мартъ) фиданкитѣ се изваждатъ отъ семенилището, изчистватъ се, като има се изрѣзватъ коренитѣ и стеблата по на $\frac{1}{3}$, а следъ това се посаждатъ на избраното и приготвено мѣсто въ редове на разстояние посочено по-горе. Дръвчетѣ се посаждатъ въ ями като предварително се потопяватъ въ каша, приготвена отъ говежди лайна или пригорѣла торъ и вода. При посадкитѣ на дръвчетѣ се внимава да се посаждатъ толкова дълбоко, колкото сж били по-рано и се притѣпква около тѣхъ добре.

Грижитѣ около посаденитѣ така фиданки презъ първитѣ години си оставатъ такива, каквито ги описахме по-рано.

Когато се изсече гората (дръвчетата) за прѣвъ пѣтъ за колове и др. добре е следъ изсичането ѝ да си (дигне) прекопа мѣстото на една лопата, безъ да се коренятъ отсеченитѣ фиданки, съ целъ да се наранятъ коренитѣ и изкаратъ повече дръвчета. По нататѣкъ гората расте както е естественитѣ гори, като се грижимъ само да я почистваме*.

Избиране на коловетѣ.

Като се снабдимъ съ гора за набавяне на колове, избираме ги да бждатъ отъ дървета, които повече траятъ на гниенито и не се нападатъ отъ насекоми, а трайността на дървото зависи:

1. Отъ мѣстоположението, гдето е растло дървото. Дървета, които сж растли на високо мѣсто, на южно мѣстоположение, проветрива ли се, огрѣвало ги повече слънцето, съдържатъ по-малко сокъ, клеткитѣ имъ сж по-сбити и сж по-твърди, отколкото дръвчетата, които сж растли въ засѣнчени мѣста, съ северно мѣстоположение, затова сж по-трайни и по-малко се нападатъ отъ насѣкомитѣ.

2. Отъ влажността и сухостъта на почвата, гдѣто е растло дървото. Дървета, които сж растли на сухи почви, съдържатъ по-малко сокъ, отколкото на влажнитѣ почви, затова и повече противостоятъ на гниенето.

3. Отъ бѣдността и силата на почвата. Дървета, които сж растли на силнитѣ и богати на хумосъ почви, съдържатъ повече сокове, клеткитѣ имъ сж по-рѣдки, затова по-малко противостоятъ на гниенето и на насѣкомитѣ, отколкото растлитѣ на бедни и камѣнисти почви.

4. Отъ съдържанието на джбилната киселина. Колкото повече дървото съдържа въ себе си джбилна киселина (трѣпчевина) толкова то повече противостои на гниенето, защото джбилната киселина, като антисептично средство — не позволява да става гниенето бързо.

5. Отъ съдържанието на смолата въ дървото. Колкото повече смола съдържа дървото, толкова повече противостои на гниенето и на насѣкомитѣ, защото смолата запълва празнинитѣ между дървеснитѣ влакна, вследствие на което гниенето не може да става скоро и насѣкомитѣ не могатъ да се развѣждатъ въ такива дървета, а това е много важно за дърветата, които се употребяватъ за колове и стоятъ дълго време на въздуха и пр. Съ такова качество се отличаватъ чамовитѣ дървета.

6. Отъ времето когато е отсечено дървото. Ако дървото е отсечено презъ лѣтото, когато вегетира, то съдържа повече сокове, отколкото презъ зимата, затова противостои на гниенето по-малко и се напада повече отъ насекоми.

7. Отъ сбитостъта на клеткитѣ (твърдостъта на дървото). Колкото клеткитѣ сж по-сбити, толкова дървото е по-твърдо и повече противостои на гниенето.

8. Отъ видътъ на дървото. Едни видове дървета противостоятъ повече на гниение, други по-малко. Така сжщо едни се нападатъ отъ насѣкомитѣ повече, а други по-малко.

По вида си дърветата (въ случай коловетѣ) се класифициратъ противъ гниенето така: 1 джбъ, 2 акация, 3 черница, 4 смрадлика, 5 чамъ и 5 останалитѣ дървета; а противъ насекоми така: 1 чамъ, 2 акация, 3 черница, 4 смрадлика, 4 джбъ, и 5 останалитѣ.

Практиката дава следната класификация за трайността на коловетѣ, отъ разнитѣ видове дървета, противъ гниенето и насѣкомитѣ: 1 чамъ, 2 акация, 3 черница и смрадлика, 4 джбъ и 5 останалитѣ дървета.

9. Отъ състоянието на дървото, когато се употребява за колъ и се забива въ земята. Ако коловетѣ се забиватъ сухи, тѣ противостоятъ (траятъ) много повече, отколкото ако се употребятъ сурови. Защо, знае се вече, затова коловетѣ трѣбва да се поставятъ отъ началото, когато сж напълно изсухнали.

10. Трайността на коловетѣ зависи още отъ дебело или тънко дървѣ сж приготвени. Ако коловетѣ сж приготвени отъ дебѣли дървета, чрезъ цепение или рѣзание, тѣ сж много по-трайни отъ тънкитѣ, особено ако сж отъ вътрешността на акациевото, черничевото и смрадливото дървета.

* Това се потвърждава отъ 7 годишното падание на слана късно пролѣтъ въ опитното лозе въ разсадника.

** Въ разсадника има 18 годишно присадено лозе, но лозитѣ немогатъ да се отгледватъ още безъ колове.

* По този начинъ въ Ломско много лозари сж си посѣли гори, отъ които получаватъ колове на новитѣ си лозя.

Варнен. Гридска Библиотека.

(Продължение от бр. 12.)

Отъ всичко, прочее, казано до тукъ, следва, че библиотечната управа или назначеният при нея комитетъ, ако има такъвъ, полага съвсемъ малки, за да не кажемъ никакви грижи за уреждането на библиотеката и не прави никакъвъ подборъ на изписванитъ книги. При това, тя не взема никакви мърки за запазването на съществуващите книги, много отъ които, по наши сведения, се търкаляли по таванитъ и изъ шкафоветъ на библиотеката неподвързани и разлистени, та заприличали, може би, вече на парцали, които подлежатъ на гниене и се губятъ, губятъ!...

Ние мислимъ, че време е вече, щото библиотечната управа или библиотечниятъ комитетъ сериозно да се замисли върху уреждането и обогатяването на библиотеката, като, споредъ насъ поне, направи следното: 1) Да достави всички издадени на български научни книги, най-малко тия на университетскитъ ни професори: медицински, юридически, исторически, философски и пр.; 2) да изпише всички най-сериозни научни списания, като, за второстепеннитъ, помоли издателитъ да ги изпращатъ, ако искатъ, даромъ; 3) Да изпише чужди списания, най-малко тѣзи, които се ползватъ съ международна популярностъ, като *L'Illustration*, *Revue des deux mondes* и други нѣмски и руски такива; 4) Да достави чужди, най-малко френски и нѣмски, научни книги, познати вече като класически, тѣй да кажемъ, такива, за които може да се осведоми отъ компетентни за това лица, свършили въ тия страни своето образование; 5) Да изпише чуждитъ книги или списания, които се занимаватъ съ Славянския въобще езикъ и литература, като, напимъ ръ славянския речникъ на Бернекеръ и др. п.; 6) Да достави или да доставя постепенно ония отъ романитъ, наши и чужди, за които чуждата или нашата критика се е произнесла, че сж най-добри; 7) Да ограничи числото на ежедневицитъ до минимумъ, като получава само ония отъ тѣхъ, които се славятъ най-добре и партизанствуватъ най-малко; 8) Да събира стари, наши и чужди, книги или ръкописи, представляващи такова голѣмо значение за ония, които се занимаватъ съ изучаването на научни въпроси; 9) Да замоли всички ученолюбиви тукъ хора да подарятъ на библиотеката нѣкои отъ своитъ добри и стари книги или списания; и 10) Да нареди да се подвържатъ всички неподвързани книги, като се започне отъ най-старитъ или разлистени вече и, същевременно, най-важнитъ.

Годишния отчетъ на настоятелството.

(Продължение)

На край, въ изпълнение на устава (чл. 26) н-вото изпрати презъ течение на отчетния периодъ чрезъ Т. П. С. квитанции на всички дружествени членове и абонати на вестника, живущи въ провинцията. Резултатитъ се указаха напълно удовлетворителни. Сжщо въ надвечерното на настоящето събрание, пакъ въ изпълнение на устава, то разпрати чрезъ спец. натоварени лица заедно съ поканитъ и увѣдомление на всички до сега др. членове, подали декларации отъ основаване на д-вото до сега съ свѣдѣнията за състоянието на тѣхната отчетностъ къмъ д-вото и молба да бждатъ редовни.

	1927 г.	1928 г.	1929 г.	1930 г.
Редовни	I 295 II 134 } 429	399 11 } 410	1032 13 } 1045	398 267 } 665
Нередовни	133	376	478	1143
Неплат.	61	163	544	544
	623	949	2067 949 1118	2092

При съпоставяне горнитъ цифри и заключението отъ тѣхъ не трѣбва да изпущаме изъ предъ видъ специалното положение, създадено къмъ времето на минал. общото годишно събрание, което е едно изключение и изразява ненормално положение, продуктъ на нашето политическо възпитание. Това веднага се потвърждава отъ факта, че отъ тия 1045 редовни къмъ 31. III 1929 год. членове, продължили сж да бждатъ такива до края на сжщата само тѣзи записани отъ по-рано.

Презъ отчетната година сж приети 29 нови членове. Нека отбележимъ, че по отношение организационните въпроси дружественитъ членове сж били постоянно държани въ течение и чрезъ специално откритата колонѣ въ нашия вестникъ.

III.

Финансова дейностъ.

Ще бжде излишно да подчертаваме значението на доброто финансово положение за цѣлокупната дейностъ на д-вото ни и голѣмия дългъ на настоятелството за работа въ тази насока. Защото въ края на краищата и нашето д-во се явява една стопанствующа единица макаръ, и въ най-широкъ смисълъ на думата, и реалния изразъ за всестранната му дейностъ все пакъ даватъ материалнитъ резултати, които обезпечаватъ и правилното функциониране на неговата дейностъ.

Материалното положение на дружеството къмъ началото на отчетната година, вслѣдствие редъ обстоятелства, отнасящи се къмъ миналата му дѣйностъ бѣ твърде неблагоприятно. И настоятелството трѣбваше да направи голѣми усилия за да допринесе за неговото подобрене. Нуждитъ на д-вото налагаха

Знамъ, че всичко това струва пари, много пари, но нѣмащо; това е единъ важенъ и неотложимъ вече въпросъ — *c'est à laisser ou à prendre*, както казватъ французитъ, или — или, както казваме ние. Нека общината ни направи малко икономии отъ другаде, отъ сумитъ, напимъ ръ, които харчи за украсяването на града и даде за библиотеката, защото и уреждането на такава съставлява, споредъ насъ, украсяване на града. Варна трѣбва да докаже на всички, чужденци и наши, че не е само курортенъ градъ съ хубави бани и разходки, но и центъръ на висока вече култура и уметвенъ трудъ и напредкъ!

Д-ръ К. К.

Като резултатъ на всички тѣзи усилия можемъ да изтъкнемъ смѣло, че днешното състояние въ организационно отношение на д-вото е задоволително. За това вземаме подъ внимание и днешната стопанска криза, която приживяваме и апатията, която тя вдъхва на нашитъ съграждани въ областта на всичкитъ имъ прояви. За да бждемъ позителни, даваме долнитъ цифри. Отъ основаването на д-вото ни до сега има открити всичко 2092 партиди на членове подали декларации. Тѣ се разпредѣля, както следва по години:

презъ отчетния периодъ голѣми разходи, за които настоятелството трѣбваше да събира приходи. Освѣнтъ това неговъ дългъ бѣше да прави икономии, за да може да изплаща и по-раншитъ задължения, въобще да заздрави финансовото му положение.

Въ това отношение настоятелството счита, че е изпълнило своя дългъ, доколкото силитъ му — обективно възможността, сж позволили това.

Това се вижда отъ факта, че настоятелството е изплатило дружественни задължения 14690 лв. плюсъ 713 лв. лихви или всичко 15403 лв., безъ да прави нови задължения, като изключи печатането на устава, голѣма частъ отъ която вече се покрива съ стойността отъ продажбата му. Сжщо възстановява срѣдствата и на посмъртната каса.

Изплатени сж задължения, както слѣдва:

Магазинъ „Паз.-Парушъ“	1050 лв.
Печатница „Просвѣщение“	5540 „
Бричевски	1000 „
По бубарницата	3100 „
Смѣтка Популярна банка	4000 „

Оставатъ задължения по смѣтка Популярна банка 6000 лв. отъ цѣлата смѣтка 10000 лв.

Баланса на Д-вото къмъ 16 мартъ т. г. е следния:

А К Т И В Ъ	
Каса	11264 лв.
Мобили	11574 „
Материали въ бубарницата	2040 „
Дебитори	850 „
Устави	3000 „
Всичко 28728 лв.	

П А С И В Ъ	
Кредитори	3000 лв.
Полица Попул. Банка	6000 „
Посмъртна каса	15024 „
Фондъ кореняшки домъ	3467 „
Капиталъ	1237 „
Всичко 28728 лв.	

За получаване ясна представа за всичко това говори приключеното бюджетно управление, възъ основа гласувания отъ последното общо годишно събрание бюджетъ.

Тия резултати би трѣбвало да се възприематъ за напълно задоволителни по две важни съображения:

1) Имаме подъ внимание числото на членоветъ къмъ края на миналата отчетна година и

2. Кризата, която е проникнала въ кжщата отъ най-състоятелния до хижата на най-бедния.

(слѣдва)

Хроника

Презъ м. априль н. г. починаха добри и редовни наши др. членове и членове на посм. каса:

Иванъ Даневъ, Димитръ Георгиевъ и Никова Н. Найденовъ. Миръ на прахътъ имъ.

Отъ началото на н. 1930 г. до сега имаме всичко 8 см. случаи. За всѣки смъртенъ случай е отпускано и съответната сума, съгласно правилника на друж. посмъртна каса.

Отъ следующия брой вѣстника ще се изпраща само на ония друж. членове, които сж изправили съ плащане абонамента на вестника и членскитъ си вноски.

Желателно е всѣкой да побърза съ отчитането си или поне съ плащане абонамента на вѣстника.

Получиха се въ друж. библиотека, книга I и II отъ здраво — възпитателна библиотека, подарени отъ преводача имъ — уважаемия др. членъ г. Д-ръ К. Караджовъ:

1) Писмо на единъ баща до своя синъ и

2. Въ очакване на бебето. И дветъ тия съчинения сж крайно наврѣмenni и поучителни: първата за младежъта, а втората за бждащитъ майки.

Тия две книги заслужаватъ внимание, защото се явяватъ наврѣмenni при сегашната разруха на нрави и обичаи. Въ особености първата книга съ лѣкия стилъ и плавностъ въ езикъ постепенно разкрива всички детайлни въпроси за младежа — бждащъ баща, рисува живота въ неговата реална форма, дава такъвъ отличенъ материалъ, щото колкото човѣкъ и да стои съ закрити очи предъ това клокочащо море — живота, не може да не протегне ръка, да не даде повикъ за спасение на давящия се — своето чадо. Родители милещи надъ чадото си най-добре биха сторили, ако я поднесатъ на своя синъ, като подарѣкъ въ края на учебната год.

Варненски

Археологически музей.

Постъпления презъ м. априль.

Отъ Варна. М. Шадовъ — мраморенъ фрагментъ съ турски надписъ, К. Паркамски — стомничка, кадилница и гърне, Г. Усатенко — дивитъ; М. Славовъ — мед. и бронз. римски монети; Н. Димитрова — мраморна плоча съ надписъ тр. Хр.; Д. Стаменовъ — брадва — мотика; П. Д. Николова — дървенъ гребень; Г. Капитановъ — ятаганъ и пищовъ; Е. Софийска — иерусалимска шампа; Султана Статева — сжщо; Султана Петкова — икона, Д. Г. Бояджиева — мраморенъ фрагментъ съ надписъ отъ варнен. чешма; Ст. Върлевъ — мраморенъ фрагментъ съ берелефъ и надписъ; К. Петровъ — бронз. монета Лизимахъ; Хр. Н. Мирски — три фотограф. снимки; В. Ключковъ — надгробна плоча съ надписъ пр. Хр.; седемъ амфори, два фрагмента отъ амфори, керемиди и глинени сждъ; А. Г. Ганушевъ — мед. рим. монета; П. Димитровъ — мраморенъ фрагментъ корнизъ и солница отъ морска пяна съ инкрусации. Р. Деяна. П. Стояновъ — златни обци; Хр. Дамановъ — глинена лампичка, два мраморни фрагмента, надписъ и украшение. *Тайпжъ* В. Циповъ — четири предисторични глинени сждове. *Гюль Дюоду* Х. Ивановъ — осемъ металически гривни, една висулки, две тур. монети. *Аджеллеръ* К. Чериковъ — мед. рим. монета; Л. Георгиевъ — желѣзенъ косеръ; К. Ивановъ — жел. ножици; Д. Ст. Аяновъ — визан. монета; Ан. Димитровъ — две мед. римски; Ив. Павловъ — печатъ; *Дервентъ* Ст. Н. Пупуновъ — четири мед. рим. монети, желѣзна стрела и брадва. *Николасъ* К. Кирязовъ — две мед. визан. монети. *Айджидере* З. Славовъ — 15 сребър. монети Одесосъ и Месемврия. Дружеството благодари на дарителитъ.